

Hlaváč mezi námi: Výzva ke spolupráci pro členy Českého rybářského svazu

V roce 2015 byl na Labi v Ústí nad Labem poprvé zaznamenán v ČR výskyt hlaváče černoústého (*Neogobius melanostomus*), jednoho z nejnebezpečnějších invazních druhů ryb na světě. Tento druh se díky své schopnosti přizpůsobit se široké škále různých přírodních podmínek velice rychle stal dominantním říčním druhem na mnoha lokalitách v Evropě, západní části Asie i v Severní Americe. Také v Ústí nad Labem, jen tři roky od prvního záznamu je dnes tento invazivní druh velice častým úlovkem. **Zásadní je pak jeho silně negativní vliv na původní druhy ryb i bezobratlých, jejichž početnost a druhovou bohatost může zásadním způsobem snížit a změnit tak jedinečnost těchto toků.**

V souvislosti s tímto problémem probíhá na Fakultě rybnářství a ochrany vod Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích již několik let intenzivní výzkum hlaváče černoústého jak za pomoci experimentů v laboratorních podmínkách, tak prostřednictvím terénních výjezdů na postižená území. V rámci FROV JU je do tohoto výzkumu pod vedením vědeckých pracovníků zapojena také celá řada studentů.

Vzhledem k tomu, že se jako členové ČRS můžete v kolonizovaném úseku Labe (Litoměřice-Lovosice-Ústí n. Labem-Děčín-státní hranice se SRN), možná i jinde (jiná část Labe, přítoky – Ohře, Ploučnice, Kamenice, Vltava???) velice pravděpodobně setkávat s hlaváčem černoústým „každý den“, chtěli bychom Vás tímto požádat o pomoc.

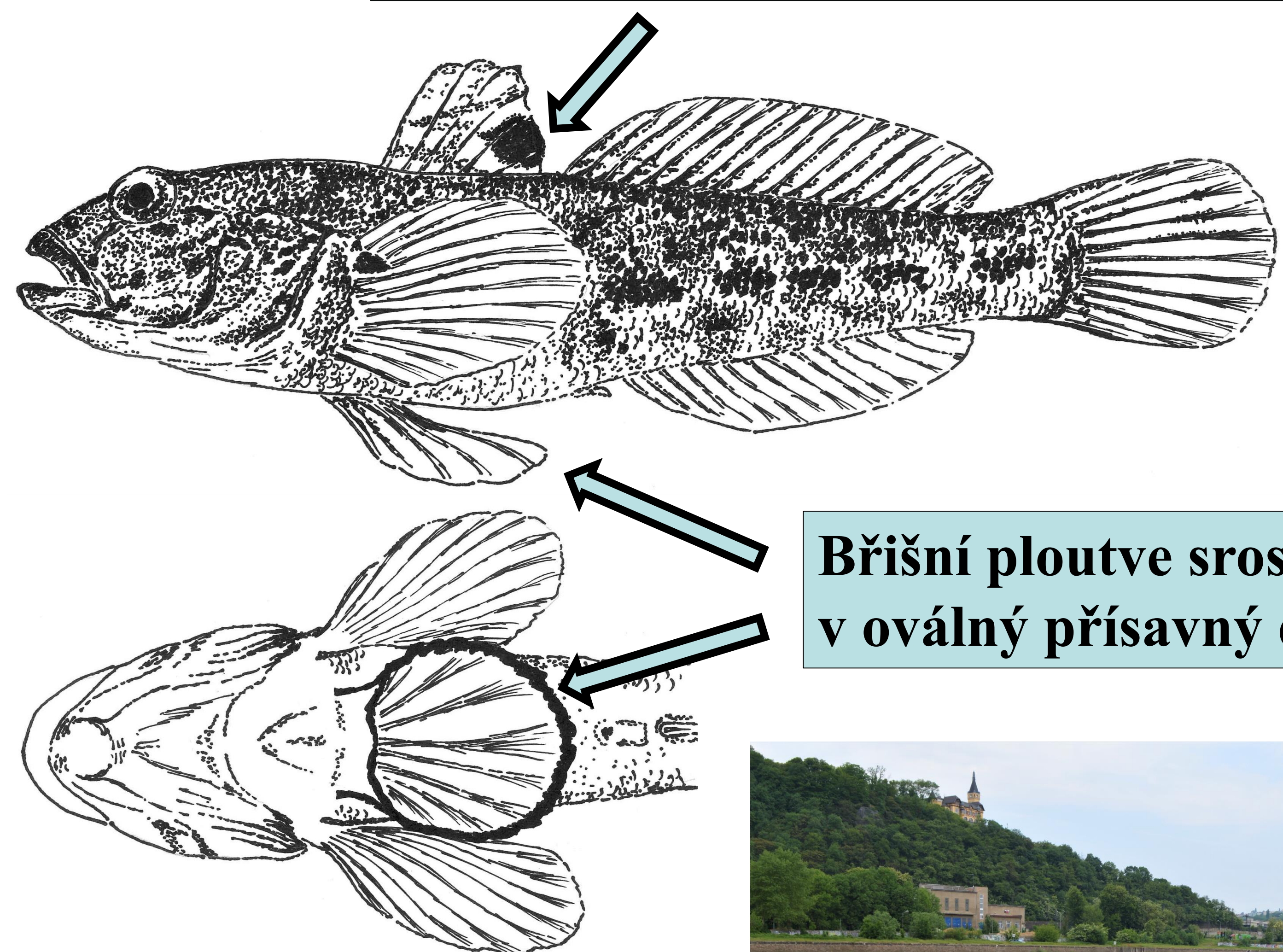
Snůška jiker v hnízdu hlaváče černoústého přilepená na kameni

Do výzkumu se může zapojit každý z Vás, stačí ulovit hlaváče černoústého a zaznamenat následující údaje.

- Datum a čas ulovení, jméno lovce
- Lokalita úlovku - nejlépe GPS souřadnice, ale stačí i popis lokality s názvem nejbližšího města, vesnice nebo jiného orientačního bodu
- Metoda lovu
- Použitá nástraha
- Počet chycených jedinců
- U každého jedince změřit celkovou délku těla, nebo ještě lépe ulovenou rybu vyfotografovat na podložce/kamenu s měřítkem (metrem) nebo s jiným velikostně snadno standardizovaným předmětem (mince, zapalovač, krabička od sirek)

Jak hlaváče černoústého bezpečně rozpoznat (např. od vranky obecné)

Dvě hřbetní ploutve s typickou **černou skvrnou** na konci první hřbetní ploutve

Břišní ploutve srostlé v oválný **přísavný disk**

Celková délka těla

Vzorová fotografie chyceného hlaváče černoústého s měřítkem nebo mincí (jako velikostně standardizovaným předmětem) a vyznačeným způsobem měření celkové délky těla.

Vámi získané údaje zašlete, prosím, na e-mailovou adresu: **drozd@frov.jcu.cz**

Ústí nad Labem – Střekovské nábřeží jedna z lokalit výskytu hlaváče černoústého

Význam Vaší pomoci

Uvedené informace jsou pro náš výzkum velmi cenné, protože nám poskytují jak údaje o prostorovém šíření hlaváče černoústého (Labem či jeho přítoky), jeho početnosti či růstu v rámci kolonizovaného území. Dále informace slouží k posouzení účinnosti odlovu ryb sportovními rybáři a metod lovu. **Vámi zasláné informace společně s naším výzkumem jsou velmi důležité pro ochranu našich původních druhů ryb i bezobratlých.**

DĚKUJEME VÁM ZA SPOLUPRÁCI A POMOC NÁM I NAŠÍ PŘÍRODĚ!

Za tým FROV JU - RNDr. Bořek Drozd, Ph.D. (vedoucí laboratoře aplikované hydrobiologie)